

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра історії, теорії мистецтв та виконавства

СИЛАБУС
Вибіркової навчальної дисципліни 1
Вибірковий модуль В
«Сольний спів та вокально-ансамблевий практикум»
(на базі атестата про повну загальну середню освіту)

Ступінь вищої освіти:	БАКАЛАВР
Освітня кваліфікація:	Бакалавр музичного мистецтва
Професійна кваліфікація:	Керівник музичний. Викладач спеціалізованих мистецьких закладів. Організатор у сфері культури і мистецтва

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання кафедри історії,
теорії мистецтв та виконавства
№ 8 від 29 січня 2021 р.

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	02 Культура і мистецтво 025 Музичне мистецтво Бакалавр	Цикл дисциплін професійної підготовки
Кількість годин / кредитів 570/19		Рік навчання 2,3, 4
		Семестр <u>3-й, 4-й, 5-й,6-й,7-й,8-й</u>
ІНДЗ: <u>немає</u>		Практичні 20 год.
		Лабораторні 148 год.
		Індивідуальні <u>94</u> год.
		Самостійна робота <u>274</u> год.
		Консультації <u>34</u> год.
	Форма контролю: залік 3,4,5,6,7,8 семестр	
Мова навчання українська		

II. Інформація про викладачів

Зарицький Андрій Олександрович
Заслужений артист України
Доцент
Доцент кафедри історії, теорії мистецтв та виконавства
Контактна інформація (+380503788379, anzar2008@ukr.net)
Дні занять (<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>)

Зарицька Анна Андріївна
Кандидат педагогічних наук
Старший викладач кафедри історії, теорії мистецтв та виконавства
Контактна інформація (+380503788379, zaranna.aa@gmail.com)
Дні занять (<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>)

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Силабус вибіркової навчальної дисципліни «Сольний спів та вокально-ансамблевий практикум» спрямований на професійну підготовку майбутніх фахівців у галузі 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 025 «Музичне мистецтво» освітнього ступеня бакалавр. Виконання вимог даної дисципліни розширює професійні можливості студента, передбачає оволодіння вокально-ансамблевими виконавськими вміннями та навичками необхідними для подальшої професійної музично-педагогічної та виконавської діяльності. Вивчення дисципліни сприяє

розвитку музичного кругозору та художнього смаку.

Дана дисципліна є однією зі складових частин загального процесу підготовки майбутніх виконавців, викладачів спеціалізованих мистецьких закладів, організаторів у сфері культури і мистецтва.

2. Пререквізити. Засвоєння вибіркової навчальної дисципліни «Сольний спів та вокально-ансамблевий практикум» передбачає інтеграцію знань, умінь і навичок з таких навчальних дисциплін: «Спеціальний клас», «Вокально-оркестровий клас», «Академічний та джазовий хор», «Постановка голосу та вокальний ансамбль».

Постреквізити. Дисципліни, які будуть використовувати результати навчання даного курсу: «Арт-студія вокального мистецтва», «Фахова майстерність», «Методика та практикум роботи з творчим колективом».

3. Мета і завдання вибіркової навчальної дисципліни

Метою вибіркової навчальної дисципліни «Сольний спів та вокально-ансамблевий практикум» є формування у студентів практичних умінь та навичок у галузі вокального сольного та ансамблевого виконавства, оволодіння специфікою співочих манер і виконавських стилів, ознайомлення з тенденціями сучасної вокальної науки та музичної педагогіки. Система навчання бакалавра музичного мистецтва забезпечує повноцінну професійну освіту та творчий розвиток майбутнього фахівця, сприяє формуванню вокальних сольних та ансамблевих художньо-виконавських навичок.

Основними завданнями вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Сольний спів та вокально-ансамблевий практикум» є формування у студентів освітнього ступеня бакалавра вокально-виконавських компетентностей, а саме: удосконалення вокально-технічних та художньо-виразових сольних та ансамблевих навичок; розвиток природних властивостей та тембрального забарвлення голосу на усьому діапазоні; розвиток власної співацької культури; виконання вокальних творів в синтезі музики, слова та акторської виразності; вміння розкрити задум пісні; набуття навичок осмисленого підбору вокального репертуару, що відповідатимуть особистому артистичному іміджу.

4. Результати навчання (компетентності)

Загальні компетентності:

- ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії;
- ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- ЗК 15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності;

ФК 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності;

ФК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності;

ФК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.

ПРН 2. Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри (ансамблевого / хорового співу), репетиційної роботи та концертних виступів.

ПРН 3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.

ПРН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН 10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.

По завершенню курсу студент повинен:

- володіти основними прийомами вокальної та ансамблевої техніки;
- вміти створювати художній образ у творах;
- знати особливості використання різних манер співу в сольних та ансамблевих творах;
- знати основи художньо-виконавського перевтілення.

5. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Практ.	Лабор..	Інд.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль І.							
Вокально-технічна сольна та ансамблева виразність							
Тема 1. Володіння механізмами фонації, співацька позиція звуку	42			18	22	2	ІРС/20
Тема 2. Вивчення двох вокально-ансамблевих різнохарактерних твори	53		28		22	3	ІРС/20
Разом за змістовим модулем 1	95		28	18	44	5	ІРС/40
Види підсумкових робіт							Бал

Модульна контрольна робота 1,2							30/30
Всього годин / Балів	95		28	18	44	5	100
Змістовий модуль II.							
Вдосконалення виконавської майстерності естрадного співака							
Тема 3. Формування відчуття головного та грудного резонування. Висока вокальна позиція звука	40			16	22	2	IPC/20
Тема 4. Вивчення двох вокально-ансамблевих твори в сучасній обробці.	51		26		22	3	IPC/20
Разом за змістовим модулем 2	91		26	16	44	5	IPC/40
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота 1,2							30/30
Всього годин / Балів	91		26	16	44	5	100
Змістовий модуль III.							
Творча робота над виразністю виконання сольних та ансамблевих творів							
Тема 5. Опора співацького звуку і дихання	43			18	22	3	IPC/20
Тема 6. Вивчення двох вокально-ансамблевих різнохарактерних твори	53		28		22	3	IPC/20
Разом за змістовим модулем 3	96		28	18	44	6	IPC/40
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота 1,2							30/30
Всього годин / Балів	96		28	18	44	6	100
Змістовий модуль IV.							
Розкриття індивідуальної манери співу							
Тема 7. Застосування різних форм звуковедення	41			16	22	3	IPC/20
Тема 8. Етапи роботи над ансамблевим твором	51		26		22	3	IPC/20
Разом за змістовним модулем 4	92		26	16	44	6	IPC/40
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота 1,2							30/30
Всього годин / Балів	92		26	16	44	6	100
Змістовий модуль V							
Розвиток вокально-виконавської сольної та ансамблевої майстерності студента							
Тема 9. Розвиток вокально-виконавських навичок під час роботи над піснями	39			14	22	3	IPC/20
Тема 10. Розвиток навичок стильової й жанрової інтерпретації вокальних творів	45		20		22	3	IPC/20
Разом за змістовим модулем 5	84		20	14	44	6	IPC/40
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота 1,2							30/30
Всього годин / Балів	84		20	14	44	6	100

Змістовий модуль VI							
Робота над виразністю виконання творів репертуару							
Тема 11. Координація голосового та артикуляційного апаратів. Виразність сольного виконавства	47	10		12	22	3	ІРС/20
Тема 12. Формування активного творчо-слухового контролю до виконуваних ансамблевих творів	65	10	20		32	3	ІРС/20
Разом за змістовним модулем 6	112	20	20	12	54	6	ІРС/40
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота 1,2							30/30
Всього годин / Балів	112	20	20	12	54	6	100
Загальна кількість годин	570	20	148	94	274	34	

* ІРС –індивідуальна робота студента, МКР – модульна контрольна робота.

6. Завдання для самостійного опрацювання

1. Специфіка виконавства вокальних творів великої форми.
2. Значення вокально-технічних вправ у вдосконаленні майстерності співу.
3. Прийоми артистичного втілення образу пісні.
4. Творча робота над артистичністю та виразністю виконання творів репертуару.
5. Вокально- технічні прийоми співу у виконуваних піснях.
6. Роль та значення ансамблевого співу в розвитку музичної культури.
7. Робота над дикцією в ансамблі.
8. Літературна вимова при співі.
9. Вокально-темброва культура ансамблю.
10. Поняття строю у вокальному ансамблі.
11. Мелодичний та гармонічний стрій.
12. Робота над твором для вокального ансамблю або хору.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, академічний обмін, навчання за подвійним дипломом) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із завідувачем кафедурою, деканатом.

Політика щодо академічної доброчесності. Під час контрольних робіт заборонено використання мобільних девайсів, гаджетів. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн занять та

підготовки практичних та індивідуальних завдань.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Виконання вокальної програми, що здається із порушенням термінів без поважних причин, оцінюється на нижчу оцінку (80% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад: довідка про хворобу).

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю з вибіркової навчальної дисципліни «Сольний спів та вокально-ансамблевий практикум» є залік, на якому оцінюється засвоєння студентом навчального матеріалу на підставі результатів виконання ним усіх видів запланованої роботи впродовж семестру: практичних, лабораторних, індивідуальних занять, самостійної роботи, модульних контрольних робіт. Залік виставляється за умови, якщо студент виконав усі види навчальної роботи, які визначені силябусом, отримав не менше 60 балів.

«Зараховано» – 60-100 балів – виставляється, якщо студент засвоїв навчальний матеріал згідно вимогами програми та володіє передбаченими практичними вміннями та навичками.

«Не зараховано» – 0-59 балів – студент оволодів матеріалом згідно програми на недостатньому рівні та не володіє основними практичними вміннями та навичками.

Розподіл балів та критерії оцінювання

Розподіл балів у 3,4,5,6,7,8 семестрі

Поточний контроль (макс = 40 балів)		Модульний контроль (макс = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1		Модуль 2		
Змістовий модуль 1		МКР 1	МКР 2	
Т 1	Т 2	30	30	100
20	20			

Критерії оцінювання поточного контролю

20–17 балів

отримують студенти, які вільно володіють голосовим апаратом, вокально-технічною та художньо-виконавською ансамблевою майстерністю; усвідомленим та артистичним співом, яскраво та переконливо втілюють музичний образ

16-13 балів

отримують студенти, які на середньому рівні володіють сольними та ансамблевими вокально-технічними

навичками та художньо-виконавськими вміннями. Впевнене виконання програмових вимог з незначною кількістю змістовних помилок.

- 12-9 балів отримують студенти, які недостатньо володіють співацькими навичками, допущено значну кількість художньо-технічних помилок.
- 8-5 балів Часткове виконання завдань.
- 4-1 бал Завдання виконані на мінімальному рівні.
- 0 балів Професійна несумісність

Критерії оцінювання модульного контролю

- 30–27 балів отримують студенти, які вільно володіють голосовим апаратом, вокально-технічною та художньо-виконавською ансамблевою майстерністю; усвідомленим та артистичним співом, яскраво та переконливо втілюють музичний образ
- 26-22 балів отримують студенти, які на середньому рівні володіють сольними та ансамблевими вокально-технічними навичками та художньо-виконавськими вміннями. Впевнене виконання програмових вимог з незначною кількістю змістовних помилок.
- 21-18 балів отримують студенти, які недостатньо володіють співацькими навичками, допущено значну кількість художньо-технічних помилок.
- 17-11 балів Часткове виконання завдань.
- 10-7 бал Завдання виконані на мінімальному рівні.
- 0 балів Професійна несумісність

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Антонюк В.Г. Постановка голосу : навчальний посібник для студентів вищих муз. навч. закладів. К.: Українська ідея, 2000. 68 с.

2. Базиликот Б.О. Орфоепія в співі: навч. посібник для ст-тів вищих навчальних закладів. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2001. 126 с.
3. Вишневська С. В. Основні принципи формування навичок вокально-ансамблевого виконавства : методичні рекомендації до дисципліни «Вокальний ансамбль» для студентів вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напряму підготовки «Музичне мистецтво». Івано-Франківськ: «ІПП-арт», 2014. 54 с.
4. Вишневська С. В. Основні дикційно-артикуляційні проблеми у вокальному виконавстві : методичні рекомендації до дисципліни «Сольний спів» для студентів вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напряму підготовки «Музичне мистецтво». Коломия: Вік, 2015. 36 с.
5. Вишневська С. В. Формування вокально-виконавського стилю різнофахових спеціалістів : методичні рекомендації по постановці голосу для студентів I-V курсів музичного факультету. Івано-Франківськ, 2012. 55 с.
6. Гнидь Б. П. Історія вокального мистецтва. Київ : НМАУ, 1997. 320 с.
7. Голос людини і вокальна робота з ним: навч. видання / Стасько Г., Шуляр О. та ін. Ів-Франківськ, 2010. 336 с.;
8. Голубєв П.В. Поради молодим педагогам-вокалістам. Київ : Муз. Україна, 1983. 62 с.
9. Євтушенко Д.Г., Михайлов-Сидоров М.І. Питання вокальної педагогіки. К. : Мистецтво, 1963. 339 с.
- 10.Прядко О. М. Розвиток співацького голосу: методичні рекомендації для викладачів вокалу та студентів музично-педагогічних факультетів вищих навчальних закладів. Кам'янець-Подільський, 2009. 92 с.
- 11.Стасько Г. Психотехніка співу у вокальній педагогіці. Ів-Франківськ, ПНУ ім. В. Стефаника, 2011. 174 с.
- 12.Ткаченко Т. Особливості викладання вокалу на музично-педагогічних факультетах педагогічних вузів України. Молодь і ринок. 2011 № 1 (72). С. 72-78.

**Рекомендований репертуар з вибіркової навчальної
дисципліни «Сольний спів та вокально-ансамблевий
практикум»**

Романси українських композиторів

1. Барвінський В. «Місцю князю», «В лісі», «Ой сумна, темна ніченька», «Сонет»
2. Білаш О. «Жайвори», «Горить моє серце», «Цвітуть бузки»
3. Гулак-Артемівський С. «Стоїть явір над водою»
4. Жербін М. «Пливе моя душа», «Вокаліз»
5. Кирейко В. «Пророк», «Знов весна», «Пісня про матір», «Чого я жду»
6. Косенко В. «Говори, говори», «Вони стояли мовчки»

Обробки українських народних пісень

1. Лисенко М.В. «Ой, не світи, місяченьку», «Ой, джигуне, джигуне», «Дощик», «Зоре моя вечірняя», «Ой, пряду, пряду», «Ой, зацвіла червона калина», «І сніг іде, і метелиця»
2. Лятошинський Б. «Тече річка невеличка»
3. Бойченко «Зелененький барвіночок»
4. Кос-Анатольський А. «Чотири воли пасу я», «Чом, чом не прийшов»
5. Ященко «Глибока кирниця»
6. Вілінська В. «Ти до мене, ти до мене не ходи»
7. Ревуцький Л. «На кладочці умивалася»

Вокальні твори для ансамблю

1. Закувала зозуленька. Українська народна пісня, обробка М. Леонтовича
2. Вечір. Слова Д. Млаки, музика І. Воробкевича
3. Весна. Слова Л. Горлача, музика Ф. Мендельсона
4. Летіла зозуля. Українська народна пісня, обробка М. Коника
5. Ой, чий то кінь стоїть. Українська народна пісня, обробка О. Токар
6. Somethin' stupid. Слова і музика К. Паркса, аранжування С. Румянцевої
7. Yesterday. Слова і музика П. Маккартні
8. Run to you. (З репертуару групи «Пентатонікс»). A light in the room
9. Spring is here... (Фрагмент). Слова Л. Харта. Музика Р. Роджерса
10. Сонце заходить. Слова Т. Шевченка. Музика Д. Роздольського